

ODLUKA O NEPRIHVATLJIVOSTI

Datum usvajanja: 23. novembar 2011.

Slučaj br. 2011-01

Porodica g-dina Ded Gecaja

Protiv

EULEX-a

Komisija za razmatranje ljudskih prava zaseda dana 23. novembra 2011. god. sa sledećim prisutnim članovima:

g-din Antonio BALSAMO, predsedavajući
g-đa Magdalena MIERZEWSKA, član
g-đa Anna BEDNAREK, član

uz asistenciju
g-dina John J. RYAN, Viši Pravni savetnik
g-đe Leena LEIKAS, pravni službenik
g-đe Stephanie SELG, pravni službenik

uzevši u obzir gore pomenutu žalbu, predstavljenu u skladu sa Zajedničkim postupkom Saveta 2008/124/CFSP od 04. februara 2008. god., Koncept Odgovornosti EULEX-a od 29. oktobra 2009. god. o osnivanju Komisije za razmatranje ljudskih prava i Pravila Procedura Komisije od 09. juna 2010. god.,

Nakon većanja, donosi sledeću odluku:

I. POSTUPAK PRED KOMISIJOM

1. Žalba je podneta od strane advokata koji zastupa porodicu g-dina Deda Gecaja. Žalba je registrovana 11. januara 2011. godine.

II. ČINJENICE

2. Činjenice slučaja, kao što su i podnete od strane podnosioca žalbe, a kao što se i vidi iz dokumenata koji su dostupni Komisiji, mogu se ukratko opisati na sledeći način.

Osnovne informacije

3. G-din Gecaj i njegova porodica su živeli u Švajcarskoj od 01. aprila 1991. godine. Dana 11. januara 1999. god. g-din Gecaj je navodno ubio profesora njegove 14-godišnje ćerke u Švajcarskoj. Ubrzo nakon toga se vratio na Kosovo.
4. Dana 02. septembra 2010. godine g-din Gecaj je izručen u Švajcarsku. On je tamo i preminuo u zatvoru 18. novembra 2010. god.

Krivična istraga u Jugoslaviji

5. Dana 25. februara 1999. godine g-din Gecaj je uhapšen u Peći i teretio se na osnovu Zakona o krivičnom postupku Savezne Republike Jugoslavije.
6. Dana 01. marta 1999. godine izveden je pred Okružni Sud u Peći i zadržan je u pritvoru.
7. Savet Bezbednosti Ujedinjenih Nacija (u tekstu "SPUN") je Uredbom 1244 uspostavio misiju privremene administracije Ujedinjenih Nacija na Kosovu (u tekstu "UNMIK") a što je i usvojeno 10. juna 1999. godine.
8. Dana 27. septembra 1999. godine Vrhovni Sud Republike Srbije je promenio mesto održavanja postupka u Okružnom sudu u Leskovcu radi pojednostavljivanja postupka, kao što zakon dozvoljava.
9. Švajcarske i jugoslovenske vlasti su sarađivale povodom ovog pitanja omogućujući Okružnom Sudu u Leskovcu i svim stranama da pristupe dokazima prikupljenim u Švajcarskoj kao i da sprovedu proceduralne aktivnosti, kao što je saslušanje četrnaest (14) svedoka i veštaka, u Švajcarskoj u novembru 2000. god.

Krivični postupak u Okružnom sudu u Leskovcu i Vrhovnom sudu Republike Srbije

10. Dana 07. decembra 2000. god. Okružni sud u Leskovcu je proglasio g-dina Gecaja krivim za ubistvo pod članom 47. Krivičnog zakonika Srbije. On je osuđen na četiri godine zatvora. Pušten je iz pritvora 07. decembra 2000. godine čekajući konačnu presudu Vrhovnog suda Republike Srbije.
11. Vrhovni sud Republike Srbije je potvrdio presudu 22. marta 2002. godine.
12. Dana 28. maja 2003. godine kazna je ublažena na tri godine i šest meseci zatvora uz kredit za vreme provedeno u pritvoru od 27. februara do 7. decembra 2000. godine.

Postupak izručenja

13. Dana 19. maja 2003. godine i 06. decembra 2005. godine istražni sudija u Švajcarskoj je izdao nalog za hapšenje za g-dina Gecaja. On je bio osumnjičen da je počinio između 1995. i 1999. gore pomenuto ubistvo a pored toga, moguće namerno ubistvo, višestruke seksualne

odnose sa decom, višestruke telesne povrede, višestruka silovanja, višestruke prinude, lažne optužbe i/ili podsticanje istih, nasilje i pretnje vlastima i službenicima i kažnjivo pripremni akt za namerno ubistvo ili otmicu, sve to kažnjivo pod Krivičnim Zakonikom Švajcarske.

14. Dana 22. februara 2006. godine međunarodni *ad hoc*-sporazum vezano za izručenje/transfer g-dina Gecaja je zaključen između Švajcarske i UNMIK-a.
15. Dana 06. marta 2006. god. švajcarske vlasti su zatražile transfer g-dina Gecaja u Švajcarsku. Procedura transfera je otpočeta 16. marta 2006. god. od strane švajcarskih vlasti.
16. G-din Gecaj je uhapšen 04. maja 2006. godine na Kosovu ali je istog dana i pušten odlukom pret-pretresnog sudije UNMIK-a.
17. Dana 07. maja 2006. godine, na žalbu tužioca, komisija UNMIK-a u Okružnom Sudu u Peći je naložila da se g-din Gecaj smesti u pritvor. G-din Gecaj je uhapšen nakon godinu dana, 13. avgusta 2007. godine.
18. Dana 20. avgusta 2007. godine, novi *ad-hoc* sporazum za izručenje/transfer g-dina Gecaja je potpisan od strane specijalnog izaslanika generalnog sekretara UN-a (u tekstu "SIGS") i švajcarskog federalnog ministra za spoljne poslove. Sporazum je zasnovan na UNMIK-ovoj Uredbi 2003/34, odeljci 2. i 3, koji se odnose na "krivična dela izvršena pre datuma stupanja na snagu ove Uredbe koja bi predstavljala krivična dela u vreme njihovog izvršenja".
19. Dana 03. septembra 2007. godine pretpretresni sudija UNMIK-a u Okružnom Sudu u Peći je doneo odluku, pod članom 521 Privremenog zakona o krivičnom postupku Kosova (u daljem tekstu "PZKPK"), da su preduslovi za prebačaj u Švajcarsku postojali što se tiče navoda o prekršajima kao što je ubistvo, višestrukih telesnih povreda, višestruka silovanja, nasilje i pretnje vlastima i službenicima i kažnjive pripreme akte za namerno ubistvo. To su bile iste krivične prijave za koje je pritvor potvrđen 17. avgusta 2007. god. (vidi paragraf 33 dole).
20. Dana 05. novembra 2007. godine tročlana komisija UNMIK-a u Okružnom Sudu u Peći odobrila je zahtev za transfer gospodina Gecaja u Švajcarskoj za sva krivična dela koja je navodno počinio gospodin Gecaj, uključujući i moguće namerno ubistvo i više seksualnih akata sa detecom.
21. Dana 28. marta 2008. godine Vrhovni Sud Kosova je odbio zahtev za transfer u Švajcarsku u skladu sa članom 434 PZKPK-om. Sud je tvrdio da je u vreme kada su počinjeni navodni zločini, gospodin Gecaj bio državljanin Srbije i na osnovu najpovoljnijeg zakona optuženi je imao pravo da ne bude izručen iz Jugoslavije a koje mu je dodeljeno od strane bivše Jugoslavije i od strane srpskog ustava. Šta

više, u to vreme, nije postojao nikakav sporazum o izručenju između Jugoslavije i Švajcarske. Prema tome gospodin Gecaj nije mogao da bude izručen.

Zahtevi za zaštitu zakonitosti

22. Dana 24. jula 2008. godine javni tužilac je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti, na osnovu člana 457 PZPKP-a, protiv konačne odluke Vrhovnog Suda Kosova od 28. marta 2008. godine. Tužilac je zatražio da Vrhovni Sud proglasi da gore pomenuti ustav nije više na snazi na Kosovu i da ne postoji ništa što bi sprečilo transfer gospodina Gecaja u Švajcarsku.
23. EULEX je preuzeo odgovornost od UNMIK-a za slučaj u decembru 2008, kada je počeo sa radom. Predsednik skupštine sudija EULEX-a je odlučio da održi slučaj unutar odgovornosti sudija EULEX-a u skladu sa članom 15.2 Zakona o Pravnoj nadležnosti, Odabir Slučaja i Dodela Slučaja Sudijama i Tužiocima EULEX-a na Kosovu (Z br. 03/L-053, u tekstu, "Zakon o pravnoj nadležnosti").
24. Dana 06. aprila 2009. godine vrhovni sud Kosova je komisijom pomešanog EULEX-ovih i lokalnih sudija, odobrila zahtev tužioca zaključivši da je ranija odluka koja datira od 28. marta 2008. godine prekršila zakon navodeći da je ustav FRJ i Republike Srbije na snazi i primenljiv u sadašnjosti na Kosovu i kao takav sprečava izručenje gospodina Gecaja.
25. Sud je, između ostalog, izjavio da kada je postupak izručenja gospodina Gecaja otpočeo, Ustavi SRJ i Republike Srbije nisu više bili na snazi na Kosovu. Oba ova ustava su bila zamenjena ustavnim okvirom rada privremene samouprave (UNMIK uredba 2001/9, koja nije uključila nikakvo pravo državljanina da ne bude izručen), UNMIK uredba 2003-26, UNMIK uredba 2003-34 i PZPKP. Član 533 PZPKP-a omogućava transfer građanina Kosova kada je transfer osobe odobren međunarodnim sporazumom i kada su preduslovi za transfer predočeni u članu 517 PZPKP-a ispunjeni. Važeći međunarodni sporazum je zaključen 20. avgusta 2007. godine između UNMIK-a i Švajcarske.
26. Dana 22. juna 2009. godine gospodin Gecaj je uložio zahtev za zaštitu zakonitosti protiv odluke koja datira od 06. aprila 2009. godine. Dana 22. jula 2009. godine vrhovni sud je odbacio njegov zahtev pošto, prema članu 451 PZPKP-a, takav zahtev ne može biti podnet protiv odluke vrhovnog suda u kojoj je pitanje zakonitosti već rešeno.

Postupci pred Ustavnim Sudom

27. Dana 22. juna 2009. godine gospodin Gecaj je zatražio da ustavni sud poništi odluku vrhovnog suda koja datira od 06. aprila 2009. godine. On je, između ostalog, tvrdio da je princip "*ne bis in idem*"¹ prekršen

¹ "Nikome se neće suditi više od jednom za isto krivično delo".

kada vrhovni sud nije uzeo u obzir konačnu odluku u njegovom slučaju donetu od strane Vrhovnog suda Srbije godine 2002.

28. Pored toga, 17. septembra 2009. godine gospodin Gecaj je tražio privremenu meru, odnosno obustavu postupka za njegovo prebacivanje u Švajcarsku. Zahtev za uvođenje privremenih mera bio je odbijen 15. decembra 2009. godine..
29. Dana 20. maja 2010. godine Ustavni sud je proglasio zahtev gospodina Gecaja neprihvatljivim navodeći da je na gospodinu Gecaju da iznese pitanje "*ne bis in idem*" pred vlasti u Švajcarskoj kada bude prebačen u Švajcarsku. Takođe je Ustavni Sud naveo da "izručenje može biti odbijeno pod okolnostima, kada je podnosilac žalbe pretrpeo ili rizikuje da će pretrpeti nepodnošljivo odbijanje pravičnog suđenja u pomenutoj državi". Nikakvi dokazi nisu podneti od strane gospodina Gecaja da će ga prebačaj dovesti do takvog rizika u Švajcarskoj.

Postupak u pogledu pritvora

30. Tokom postupka u okružnom sudu u Leskovcu g-din Gecaj je oslobođen od pred-pretresnog zadržavanja 07. decembra 2000. godine, čekajući konačnu presudu od strane Vrhovnog Suda Republike Srbije. On nikada nije vraćen u pritvor, niti je odslužio svoju kaznu.
31. Na osnovu zahteva za prebačaj od strane švajcarskih vlasti i naknadnog *ad hoc* sporazuma (vidi paragrafe 14 i 15 gore) g-din Gecaj je uhapšen 04. maja 2006. godine na Kosovu ali je istog dana i oslobođen odlukom pret-pretresnog sudije UNMIK-a.
32. Dana 07. maja 2006. godine, na zahtev tužioca, komisija UNMIK-a u okružnom sudu u Peći naložila je g-dinu Gecaju da bude smešten u pritvor. G-din Gecaj je konačno uhapšen više od godinu dana kasnije, na dan 13. avgust 2007. godine.
33. Dana 17. avgusta 2007. godine, na žalbu branioca, tročlana komisija sudija UNMIK-a u okružnom sudu u Peći je prekinula pritvor u vezi zločina ubistva, lažnih optužbi i višestruke prinude. Zadržavanje u pritvoru je potvrđeno za ostatak kriminalnih dela navodno počinjenih od strane gospodina Gecaja.
34. Nakon zahteva javnog tužioca dana 28. marta 2008. godine, pritvor gospodina Gecaja je produžen u okružnom sudu u Peći 31. marta 2008. godine. On je prebačen u kućnom pritvoru 08. jula 2008. godine što je trajalo do 23. septembra 2008. godine. On je pušten na kućni pritvor 08. jula 2008. godine, što je trajalo do 23. septembra 2008. godine. Kućni pritvor je kasnije prekinut 04. septembra 2008. godine i podnosilac žalbe je pušten.
35. Dana 12. maja 2009. godine tužilac EULEX-a je izdao nalog za hapšenje gospodina Gecaja.

36. Na kraju je uhapšen godinu dana kasnije, 17. maja 2010. godine, a dan kasnije pretpretresni sudija je naredio da se stavi u pritvor.
37. Dana 24. maja 2010. godine tročlana komisija sudija je odbacila njegovu žalbu i naložila je da se stavi u pritvor na period od jednog meseca od njegovog hapšenja do 17. juna 2010. godine. Prema odluci švajcarske vlasti su imale tri meseca unutar kojih su mogli da traže prebačaj u Švajcarsku.
38. Dana 16. juna 2010. godine okružni sud u Peći je produžio njegov pritvor do 17. avgusta 2010. godine.

Konačni postupak prebačaja

39. Dana 17. juna 2010. godine ministarstvo pravde Republike Kosovo podnelo je okružnom sudu u Peći novi zahtev od švajcarskih vlasti tražeći izručenje gospodina Gecaja.
40. Dana 14. jula 2010. godine okružni sud u Peći je usvojio odluku o prebačaju u pogledu na navodni prekršaj ubistva, potencijalnog namernog ubistva, višestrukih seksualnih odnosa sa decom i višestruka silovanja. Zahtev za prebačaj je odbijen za ostatak navodnih prekršaja zbog zastarelosti. Pored toga, odlučeno je da gospodin Gecaj treba da ostane u pritvoru sve do njegovog prebačaja u Švajcarsku.
41. Dana 16. avgusta 2010. godine Vrhovni sud Kosova je odbio žalbu gospodina Gecaja protiv odluke od 14. jula 2010. godine.
42. Dana 02. septembra 2010. godine gospodin Gecaj je izručen u Švajcarsku. Preminuo je 18. novembra 2010. godine u zatvoru.

III. RELEVANTNO ZAKONODAVSTVO

43. Član 16. paragraf 2. Zakona o pravnoj nadležnosti glasi:

Šef tužilaca EULEX-a i predsednik skupštine sudija EULEX-a će odlučiti u skladu sa ovim zakonom koji od slučajeva predatih u skladu sa paragrafom 1. ovog člana spadaju unutar pravne nadležnosti i nadležnosti sudija ili tužilaca EULEX-a, odnosno, a koji drugi slučajevi, iz osnovanih razloga, će morati da ostanu pod vlašću sudija i tužilaca EULEX-a nakon pošto su bile u nadležnosti međunarodnih sudija UNMIK-a ili međunarodnih tužilaca UNMIK-a.

IV. ŽALBE

44. Prvi deo žalbe tvrdi u suštini da je EULEX na Kosovu odgovoran za smrt gospodina Gecaja. Prema rečima podnosioca žalbe gospodin Gecaj je izručen u Švajcarsku suprotno relevantnim principima međunarodnog zakona i ljudskih prava; pravnog okvira rada primenljivog na Kosovu i konačnih odluka Vrhovnog suda Kosova godine 2008 i Vrhovnog suda republike Srbije iz godine 2002. Odluka o izručenju je doneta od strane sudija EULEX-a. Podnosilac žalbe

traži da sve kosovske i EULEX-ove sudije i tužioci uključeni u različitim fazama postupaka trebaju biti tuženi za krivična dela koja su navodno počinili.

45. Drugi deo žalbe se odnosi na smrt gospodina Gecaja u zatvoru u Švajcarskoj a takođe i različitih administrativnih i pravosudnih postupaka pred švajcarskim vlastima u pogledu na njega i nekoliko članova njegove porodice.

V. ZAKON

46. Pre nego što se žalba razmotri o svojim zakonskim osnovama, Komisija mora da odluči da li da prihvati žalbu, uzevši u obzir kriterijume prihvatljivosti koji su predstavljeni u Pravilu 29. njihovih pravila procedura.
47. Prema pravilu 25. paragraf 1. iz pravilnika o procedurama komisija može jedino da ispita žalbe vezane za kršenja ljudskih prava od strane EULEX-a na Kosovu tokom sprovođenja svog izvršnog mandata na Kosovu.
48. Prema pomenutom pravilu, na osnovu koncepta odgovornosti u OPLAN-u EULEX-a na Kosovu, komisija ne može razmatrati sudske postupke koji se vode pred sudovima na Kosovu. Tačnije, nije njihova funkcija da se bave greškama u činjenicama ili u zakonu navodno počinjenim od strane državnog suda osim ili ukoliko su možda povređena prava i slobode zaštićene međunarodnim zakonom za ljudska prava koji je primerljiv na Kosovu.
49. Komisija navodi da je u prvom delu žalbe podnosilac žalbe tražio da se krivične prijave podnesu protiv kosovskih i EULEX-ovih sudija i tužilaca koji su bili uključeni u slučaju.
50. Ovaj deo žalbe tiče se sudskih postupaka koji su se vodili pred sudovima na Kosovu. Činjenica da su sudije EULEX-a sedele na klupi u sudu kojima je bilo dodeljeno da ispitaju slučaj ne znači da su uticali na karakter suda kao deo kosovskog pravosuđa.
51. Osim toga, komisija nema jurisdikciju u pogledu bilo administrativnih ili sudskih aspekta rada kosovskih sudova i zakona koje oni primenjuju. Odluke kosovskih sudova podležu žalbi i vanrednim pravnim lekovima koji stoje na raspolaganju prema važećem zakonu. Svi ovi lekovi su iscrpljeni u ovom slučaju.
52. Kao rezultat, pitanje izneto u prvom delu ove žalbe ne spada unutar sfere izvršnog mandata EULEX-a na Kosovu, kao što je regulisano u Pravilu 25 komisijinih pravila postupaka i u OPLAN-u EULEX-a na Kosovu.

53. Drugi deo žalbe tiče se tretiranja gospodina Gecaja i članova njegove porodice u Švajcarskoj od strane švajcarskih vlasti. Komisija navodi da nema nadležnosti nad postupcima koji su se desili van Kosova.

IZ TIH RAZLOGA, KOMISIJA JEDNOGLASNO,

Smatra da nema nadležnosti da ispita žalbu,

Nalazi žalbu neosnovanom unutar značenja Pravila 29 (d) iz pravila procedura, i

PROGLAŠAVA ŽALBU NEPRIHVATLJIVOM.

U ime komisije,

John J. RYAN
Viši pravni službenik

Antonio BALSAMO
Predsedavajući